

УКРАЇНА

(19) UA (11) 41661 (13) U
(51) МПК (2009)
A61B 5/16

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТА

1

2

(21) u200901682

(22) 26.02.2009

(24) 25.05.2009

(46) 25.05.2009, Бюл.№ 10, 2009 р.

(72) ПОГОРІЛА ІРИНА ОЛЕГІВНА, UA, КУЗЬМІНА
КЛАРИСА ІВАНІВНА, UA, РОМАНЕНКО ОЛЕК-
САНДР ВІКТОРОВИЧ, UA

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ, UA

(57) Спосіб діагностики рівня соціальної активності
студента, що включає використання методики Г.А.

Амінева, який **відрізняється** тим, що проводять тестування протягом 3-х хвилин за допомогою автоматизованої системи досліджень особистості, визначають рівень соціальної активності студента у балах по шкалі (-2,0 - 2,0 балів) і при значенні > 1,5 балів діагностують категорію "активіст", > 0,5 - 1,5 бали - "здоровий пасив", > 0 - 0,5 балів - "індіферентний пасив", > -1,5 - 0 балів - "пасивний дезорганізатор", < -1,5 балів - "активний дезорганізатор".

Корисна модель, що заявляється належить до медицини, а саме до медичної, вікової та педагогічної психології, зокрема до немедикаментозних методів, що характеризуються мінімальним ризиком негативного ефекту психологічного втручання, і може бути використана для діагностики рівня соціальної активності студента.

У наш час актуальною є проблема адаптації людини, зокрема молоді до різних екзогенних факторів. Напрацьовані багаточисельні кореляції її дисциплінарного розв'язання різними науками, зокрема гігієною, генетикою, біохімією, фізіологією, психологією, біокібернетикою, біоінформатикою.

Внаслідок виникнення стресів, інформаційних навантажень знижується працездатність людини, ефективність навчання, психофізіологічний потенціал, професійне довголіття. А урахування рівня соціальної активності особистості забезпечує оптимальну працездатність, результативність навчання, успішність, конкурентоспроможність.

Сучасні комп'ютерні технології можуть відігравати виключно важливу роль у діагностиці рівня соціальної активності студента.

Відомий спосіб діагностики рівня соціальної активності студента, обраний нами як прототип [1], передбачає застосування методики Г.А. Амінева з метою вивчення рівня соціальної активності студента.

Недоліком цього способу є особливості проведення тестування та традиційної обробки, які унеможливають аналіз великого масиву даних і потребують тривалого часу.

Задача корисної моделі, що заявляється, полягає у використанні методики Г.А. Амінева у ав-

томатизованій системі дослідження особистості [2] для немедикаментозної діагностики рівня соціальної активності студента.

Технічний результат від застосування корисної моделі буде полягати в досягненні більш адекватної оцінки рівня соціальної активності студента;

інформативності даних дослідження; у зручний спосіб скороченні терміну діагностики та обробки даних; можливості здійснення тестування великої кількості обстежуваних за місцем навчання.

Поставлену задачу вирішують тим, що у відомому способі діагностики, що передбачає використання методики Г.А. Амінева, згідно корисної моделі, проводять тестування протягом 3-х хвилин за допомогою автоматизованої системи дослідження особистості, визначають рівень соціальної активності студента у балах по шкалі (-2,0 - 2,0 бали) і при значенні > 1,5 балів діагностують категорію «активіст»; > 0,5 - 1,5 бали - «здоровий пасив»; > 0 - 0,5 балів - «індіферентний пасив»; > -1,5 - 0 балів - «пасивний дезорганізатор», < -1,5 балів - «активний дезорганізатор».

У наших дослідженнях за власним бажанням брало участь 79 студентів (60 осіб жіночої та 19 осіб чоловічої статі) І курсу шести академічних груп медичних факультетів Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (спеціальність «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа»), вік яких становив 17- 20 років.

Спосіб діагностики здійснювався наступним чином: тестування студента проводять, дотримуючись норм біоетики, за власним бажанням респондента (згідно заяви про участь у експерименті)

UA (19) 41661 (13) U

протягом 3 хвилин за допомогою автоматизованої системи дослідження особистості, яка включає методіку Г.А. Амінєва.

Суть способу діагностики полягає у тому, що респонденту пропонується виконати послідовність операцій за допомогою комп'ютера, здійснюючи свій вибір курсором. Перед початком тестування експериментатор проводить інструктаж, знайомить респондента з метою дослідження, правилами проведення тестування. Перед початком роботи на екрані монітора висвітлюється відповідна інструкція щодо тестування. Протягом тестування експериментатор знаходиться в аудиторії, підтримуючи комфортну атмосферу (зокрема зберігаючи тишу, слідкуючи за відсутністю сторонніх осіб в аудиторії), відповідаючи на запитання, які можуть виникати в ході діагностування, при цьому залишаючись на відстані, тим самим не створюючи дискомфортних умов респондентові.

Отже, спосіб діагностики рівня соціальної активності студента, який здійснюється за допомогою автоматизованої системи досліджень особистості, включає набір технічних і програмних засобів, що забезпечують інструктаж респондента про порядок введення паспортних даних та проведення дослідження, автоматизує пред'явлення запитань респонденту, проводить аналіз його відповідей, виведення результатів дослідження на екран комп'ютера для вивчення динаміки їх зміни (при систематичних тестуваннях, наприклад, протягом декількох років навчання у вищому закладі освіти), проведення аналізу отриманих результатів з оцінкою обстежування студента. За результатами тестування автоматизована комп'ютерна система видає інформацію про: кількісні показники соціальної активності студента у балах по шкалі (-2,0 - 2,0 бали) і при значенні > 1,5 балів діагностують категорію «активіст»; > 0,5 - 1,5 бали - «здоровий пасив»; > 0 - 0,5 балів - «індиферентний пасив»; > -1,5 до 0 балів - «пасивний дезорганізатор», < -1,5 балів - «активний дезорганізатор» та роздруковує з повідомленням про анкетні дані респондента, час, який витрачено досліджуванним на відповіді, рівень соціальної активності студента за методикою Г.А. Амінєва: «активіст», «здоровий пасив», «пасивний дезорганізатор», «індиферентний пасив», «активний дезорганізатор». При цьому відповіді на питання тесту дають можливість охарактеризувати студента, його самостійність, колективізм, щирість, дисциплінованість.

Спосіб діагностики рівня соціальної активності студента істотно полегшує роботу з тестами та обробку отриманих результатів, значно скорочує час тестування, підвищує достовірність відповідей респондента за рахунок виключення безпосереднього контакту з дослідником, який міг би створювати певний емоційний фон під час тестування.

Зважаючи на те, що в основу запропонованого способу діагностики рівня соціальної активності

студента покладено об'єктивну та універсальну психодіагностичну методіку, яка адекватно відображає рівень соціальної активності студента, можливе ефективне використання даного способу діагностики в експериментальній роботі з психології, гігієни, фізіології, екології людини; з метою визначення лідерських якостей особистості; професійного відбору; організації праці і відпочинку особистості; прогнозування поведінки особистості в стресових ситуаціях.

Відмінними особливостями способу, що заявляється, є швидке і зручне проведення діагностики студента за допомогою автоматизованої системи наукових досліджень, яка дозволяє не тільки накопичувати інформацію про рівень соціальної активності студента, але й аналізувати її, відстежувати динаміку, збагачувати знаннями самого студента про розвиток його особистості, про поведінку у стресі, про пізнання самого себе. Спосіб дозволяє діагностувати психофізіологічний стан, депресивні тенденції, з метою відновлення або створення психологічного захисту від життєвих та професійних криз, порушень особистісної стабільності та надання подальших рекомендацій коректного управління функціональним станом та властивостями людини на основі знань про шляхи її адаптації.

За відомими літературними даними такий спосіб діагностики рівня соціальної активності студентів не відомий.

Отже, наше дослідження є вкрай актуальним і необхідним, оскільки застосування запропонованого способу для діагностики студентів є важливою умовою для розуміння мотиваційних механізмів, визначення лідерських якостей особистості, запобігання стресам, полегшення адаптації до чинників оточуючого середовища, створення умов для оптимальної працездатності особистості.

Результати проведеного дослідження можуть бути впроваджені в організації навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти.

Отримані результати дозволяють рекомендувати спосіб, що заявляється, для впровадження у закладах освіти.

Джерела інформації:

1. Аминев Г.А., Трускалов В.В. Флуктуации вызванного потенциала и социальная адаптация личности // Физиология человека. - 1984. - Т. 10. - №3.-С.465-468.

2. Кузьмина К.И., Семик Т.М., Карпинка Е.С. Тюпанский В.Г. Автоматизированная система для диагностики и управления надежностью пользователя компьютера на основе междисциплинарного социопсихофизиологического подхода // Психолого-педагогичні аспекти освіти. Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. - Харків. - 2003. - №4. - С. 90-96.

